

YAPAY TATLANDIRICILAR DOST MU DÜŞMAN MI?

Yapay tatlandırıcıların kullanım oranı her geçen gün artarken, insan sağlığı üzerindeki olumlu veya olumsuz etkileri de gündemdeki tartışma konularının başında geliyor. İstanbul Aydın Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Şükrü Karataş,** son yıllarda halk sağlığını tehdit ettiği öne sürülen yapay tatlandırıcıları Ekonomik Forum Dergisi'ne değerlendirdi.

İstanbul Aydın Üniversitesi Gıda Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şükrü Karataş, son yıllarda halk sağlığını tehdit ettiği öne sürülen yapay tatlandırıcıları Ekonomik Forum Dergisi'ne değerlendirdi. Şekere alternatif olan, sakarin, Aspartam, Asesülfam-K ve Siklamat gibi yapay tatlandırıcıların günümüzde, diyabet hastalarının yaşamlarının parçası olduğunu belirten Prof. Dr. Karataş, bu tatlandırıcıların diş çürüklerinin engellenmesi ile yiyecek ve içeceklerin kalorilerinin düşürülmesi amacıyla da gıda sektöründe büyük oranda kullanıldığını söyledi.

HAMİLELERDE YASAKLANDI!

Prof. Dr. Karataş, "Ortalama olarak şekerden (sükroz) 200-300 kat daha tatlı olan yapay tatlandırıcıların, Dünya Sağlık Örgütü'nce normal bireylerde 40mg/kg/gün olması (vücut ağırlığının her bir kilogramı için 40 mg) ve günde 1.680 gramdan fazla alınmaması tavsiye edilmektedir. Hamile kadınlarda ise 2,5 mg/kg/gün olarak belirlenmiştir. Ancak daha sonra sakarinin epitel dokuda yapısal değişikliğe neden olacağı savunulmuş ve bebeğe geçip birikim yapacağı belirlenerek hamile kadınlarda yasaklanmıştır" dedi.

DÜŞÜK MALİYET KULLANIMI ARTIRDI

Türkiye'de son yıllarda ithal edilen yapay tatlandırıcı oranlarında büyük bir artış gözlendiğini bildiren Karataş, ithal edilen yapay tatlandırıcıların % 5'inin sağlık alanında, % 95'inin ise gıda sektöründe kullanıldığını belirtti. Yapay tatlandırıcıların şekere oranla çok düşük miktarda kullanılmasıyla maliyeti düşürdüğünü ve gıda sektöründe kullanımının cazip hale geldiğini ifade eden Prof. Dr. Karataş şöyle konuştu:

"750 kg şekerin 3 kg yapay tatlandırıcıya denk geldiği düşünüldüğünde durum daha iyi anlaşılıyor. Şekerden yüzlerce kat daha tatlı olan ve buna karşın fiyatı düşük olan yapay tatlandırıcılara rağbet ülkemizde de her geçen gün artıyor. Bugün yapay tatlandırıcılar baklava, reçel, helva, dondurma, süt tatlılarında, diyet kola, diyet kek gibi ürünlerde şekere alternatif olarak kullanılıyor."

ARAŞTIRMALAR, YAPAY TATLANDIRICILARI AKLADI

Yapay tatlandırıcılarla ilgili olarak fareler üzerinde yapılan çalışmalarda kanser riski taşıdığı saptansa da FDA'nın (Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi) yürüttüğü 100'den fazla araştırmanın sonucunda bu tatlandırıcılarda insan sağlığını tehdit edecek bulguya rastlanmadığını vurgulayan Prof. Dr. Şükrü Karataş, "Hangi gıda maddesinde ne kadar yapay tatlandırıcı kullanılacağı Türk Gıda Kodeksi tarafından belirlenmesine rağmen, birçok ürünün ambalajında yapay tatlandırıcı içerdiği belirtilse de kaç miligram kullanıldığı hakkında hiçbir bilgi verilmiyor. Kanserojen olduğuna dair FDA tarafından kesin onaylanmış araştırma bulguları olmasa da yapay tatlandırıcıların insan sağlığını tehdit ettiği yolunda yoğun görüşler yer alıyor. Bu tatlandırıcıları içeren ürünlerin ambalajlarında miktarları belirtilmeli, kullanıcılar da Dünya Sağlık Örgütü'nce önerilen limitlerde tüketmeye özen göstermelidir. Ayrıca devlet, bu ürünleri satan ve kullanan kurumları daha sıkı denetim altında tutmalıdır" dedi.

ESCRS, **en geniş katılımlı** Kış Toplantısı'nı İstanbul'da yaptı

*Türkiye Oftalmoloji Derneği Katarakt Cerrahisi ve Refraktif Cerrahi Bölümü ile birlikte 18-20 Şubat 2011 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilen **15'inci ESCRS Kış Toplantısı**'na rekor sayıda delegasyon katıldı.*

>> Özel TOBB ETÜ Hastanesi Göz Hastalıkları Bölüm Başkanı ve Türk Katarakt ve Refraktif Derneği Başkanı Dr. Bekir Sıtkı Aslan

Türkiye Oftalmoloji Derneği Katarakt Cerrahisi ve Refraktif Cerrahi Bölümü ile birlikte düzenlenen 15'inci ESCRS Kış Toplantısı, 18-20 Şubat 2011 tarihleri arasında bin 600'den fazla delegasyonun katılımıyla İstanbul'da yapıldı.

ESCRS Başkanı Jose Guell yaptığı açıklamada, 15'inci ESCRS Kış Toplantısı'nı İstanbul/Türkiye'de yapma kararını değerlendirirken, derneklerinin üyelik ve faaliyetlerini Doğu Avrupa ve çevresi ülkelere yayma politikası noktasında önemli bir gelişme olduğunu söyledi. 15'inci ESCRS Kış Toplantısı'na bin 600'den fazla delegasyonun katıldığını belirten Guell, bunun kış toplantıları arasında bir rekor olduğuna, geçtiğimiz sene Macaristan'ın Budapeşte kentinde yapılan 14'üncü ESCRS Kış Toplantısı'na bin 180 delegasyonun katılmış olduğuna dikkat çekerek, "Türkiye'de ilk kez bir ESCRS toplantısı düzenleniyor ve bu ilk etkinliğimizi Türk Oftalmoloji Derneği Katarakt ve Refraktif Cerrahi Bölümü'nden meslektaşlarımızla birlikte gerçekleştirmekten mutluluk duyuyoruz" dedi.

Özel TOBB ETÜ Hastanesi Göz Hastalıkları Bölüm Başkanı ve Türk Katarakt ve Refraktif Derneği Başkanı Opr. Dr. Bekir Sıtkı Aslan da, ECRCS'nin kış toplantılarını Doğu'daki ülkelere taşıma kararı sonrasında Avrupa bölgesi oftalmologlarının arasında biçimlenen bu yeni ittifakı coşkuyla karşıladıklarını vurguladı.

"Doğu ve Batı'yı bilim yoluyla birleştirerek insanlığa hizmet vermek için tüm iradelerini ve arzularını ortaya koyan ESCRS Yönetim Kurulu üyelerine şükranlarımızı sunmak istiyorum" diyen Dr. Aslan sözlerine, "Bilim insanları arasındaki iletişimi geliştirmeyi, bilim ve teknoloji üreten çeşitli kurumlar ve oftalmologlar arasındaki teması geliştirmeyi amaç edinen bu toplantımız, her oftalmolog arkadaşımın bilimsel ve sosyal gereksinimlerini kesinlikle karşılayacaktır" dedi.